

Wat is ons verhaal? Hoe staat deze begroting van de coalitie daartegenover?

Voorzitter, de PvdA gaat niet ieder onderwerp uit deze begroting bespreken. Wij kiezen ervoor een visie te presenteren op waar het heen gaat en waar het, volgens de PvdA, heen zou moeten met deze gemeente. We werken dus niet per se met de hoofdstukken uit de begroting. Dat gezegd hebbende, zal ik mijn betoog in vijf delen opsplitsen. Wie weet is het dan allemaal net wat beter te volgen.

Deel I: Structuur

Voorzitter, voordat ik over de inhoud van de begroting begin, wil ik toch zeker gezegd hebben dat de PvdA niet blij is met de structuur van de begroting. De PvdA kan aan de hand van de summiere uitleg onder de noemer van 'Wat gaan we doen?' niet zien waar het door de raad te bestemmen geld (ongeveer) naar toe zou gaan. Wij waarderen de inzet van het college om de begroting leesbaarder te maken, maar aangezien de raad eindverantwoordelijke is voor de centjes, ontvangt de PvdA volgend jaar graag een uitgebreidere uitleg omtrent individuele posten. Dan weten we met welke financiële bestemmingen we instemmen.

Deel II: Vragen

Voordat de PvdA met voorstellen komt, hebben wij over een aantal onderwerpen een aantal vragen:

a. Riolering

Een hot item vanavond. En terecht. In de begroting wordt gesteld dat er weer een hoop wordt gedaan. Fijn. Speciale aandacht vraagt de PvdA, net als andere partijen, voor De Heen. Een aantal maanden geleden hebben wij technische vragen gesteld, en daaruit kwam naar voren dat het eigenlijk wel normaal is als de riolering soms te weinig capaciteit heeft. Dat rioolwater af en toe in een sloot terecht komt, stinkend doch volledig volgens de normen, is tot daar aan toe. Maar dweilen met de toiletpot open, dat kan niet de bedoeling zijn.

En dan nog een punt: De PvdA heeft zich in deze raad al eerder uitgesproken over het naar draagkracht verdelen van de rioolbelasting. Als het goed is, betaalt nu iedere aansluiting hetzelfde, terwijl een villa met 6 bewoners de riolering toch net wat meer belast dan een eengezinshuishouden. Kan het college dit bevestigen (of ontcrachten) en is het college bereid serieus te kijken naar een eerlijke verdeling?

b. Gemeenschapshuizen

In de begroting wordt gesteld dat men onderzoek gaat doen naar het duurzame beheer van gemeenschapshuizen. De PvdA is benieuwd. Bij de tussenrapportage stelde de PvdA de vraag of wij per gemeenschapshuis konden inzien wat de organisatorische structuur was, hoe de financiële situatie eruit zag. Wethouder Prent heeft mij toen verteld dit alles in de begroting terug te kunnen vinden. Ik heb dit niet terug kunnen vinden in de begroting.

Vandaar verzoek ik het college hierbij alsnog om deze raad met een overzicht te verschaffen van bovengenoemde zaken.

c. Jeugd betrekken bij plannen

Hoe gaat het college zich inzetten voor het realiseren van plannen en initiatieven vanuit onze jeugd, aangezien dit een doorlopend punt is? Wanneer kunnen we hieromtrent meer duidelijkheid verwachten? Het betrekken van de jeugd bij onze plannen is enorm belangrijk, en volgens de PvdA kun je niet vroeg genoeg beginnen met het opstellen van plannen, anders komen we er niet.

d. Werkgelegenheid

Om even bij de jeugd te blijven: in onze gemeente is 1,6% van de jongeren werkloos. In vergelijkbare gemeenten ligt dit percentage op 1,01%. Nou kun je stellen: dit is een gering verschil. Maar iedere jongere is er één te veel. En helaas is dit een deel van een groter probleem. Want, voorzitter, in vergelijkbare gemeenten zijn er 630 banen per 1000 inwoners. In onze gemeente zijn dat er veel minder, slechts 460! En dan te bedenken dat een groot aandeel van onze werkgelegenheid ook nog eens wordt opgeslokt door arbeidsmigranten. Of is dit te kort door de bocht? De vraag blijft: Wat gaat de gemeente doen om deze getallen te verbeteren? Zijn we niet al veel te lang bezig met onderzoeken, inventariseren en wat dan nog meer?

Ook is de PvdA benieuwd op welke wijzen het college zich gaat inspannen voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt? Het antwoord op deze vraag heb ik technisch mogen ontvangen en dat was geen opbeurend antwoord. Het college stelt zich samen met het onderwijs in te spannen om... samen te werken. Niet echt concreet. Als gemeente het voorbeeld geven door stageplekken te leveren is niet voldoende. Hier moet beleid voor komen, we moeten ondernemers stimuleren om stageplekken aan te bieden, bijvoorbeeld op een gemeentelijke stagedatabase-website. We moeten jongeren lokaal houden, anders treedt er alleen maar meer vergrijzing op.

Deel III: De Staat van de Steenbergse Schatkist

Voorzitter, laat mij u en mijn collega's meenemen op een korte reis door de tijd. Bijna 750 jaar geleden werd Steenbergen een stad. Gedurende enkele eeuwen kende ons gebied een rijke handelseconomie. Veen en zout speelden een hoofdrol. Toen ging het economisch gezien een tijdje wat minder; we werden in de 17de eeuw bekend als vestingstad i.p.v. als handelsstad. Maar: onze economische glorie keerde terug. Inmiddels zijn we in 2018 en kennen we als gemeente een bovengemiddelde rijkdom.

Een aantal cijfers;

1. De gemiddelde gemeente heeft 56,3% schuld. Dat is dus MINUS 56,3%. Steenbergen heeft geen schuld en zit maar liefst 29% in de plus, prachtig!
2. Onze weerstandsratio is enorm hoog. Dat betekent dat wij enorm goed zijn beschermd tegen financiële risico's. De norm voor gemeenten is 1,2.

Boekhouderspartij VVD stelde in haar verkiezingsprogramma voor 1,4 te willen gaan. En wat doet de gemeente Steenbergen? 3,66 mensen, dat is ruim 3 keer de norm.

3. Er is een vrije ruimte van 5,5 miljoen euro. Vrij te besteden. De algemene reserve laat zien dat er structureel geld over is, dus zonder plannen om het uit te geven.

Maar, voorzitter; Wij zijn toch geen bank?!

Om nog even terug de geschiedenis in te duiken: men weet nog steeds niet zeker waar de naam Steenbergen vandaan komt, maar anno 2018 zou hij kunnen verwijzen naar STEENrijk, BERGEN met geld.

Voorzitter, natuurlijk moet je reserves hebben, anders krijg je situaties zoals elders in onze regio. Maar wij zitten wel heel erg ver boven de landelijke norm! En nog verder boven het landelijke gemiddelde. Dit geld komt vanuit onze inwoners. Zij betalen ons niet om te bankieren, zij betalen ons om hen een mooiere gemeente te geven! Om te zorgen voor kinderen, werkenden, ouderen en zorgbehoevenden, die wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Om te zorgen voor de mensen die moeilijk aan een woning kunnen komen. Om te zorgen voor een zo betaalbaar mogelijk leven. En als de PvdA dan deze begroting ziet, wordt er één ding heel duidelijk: Er moet meer geld naar de burger!

Deel IV: Veranderingen PvdA

Wij hebben vijf stukken, ofwel moties en amendementen, voorbereid om onze inwoners te dienen. Bij een aantal van deze stukken, is er wel een probleem. Door de structuur van de begroting is het bijna onmogelijk om dekking te vinden voor moties en amendementen. Slechts een klein deel van de gelden is exact bestemd, dus hebben we weinig keuze als het gaat om wat we ergens voor willen inruilen. De PvdA heeft geprobeerd hier creatief mee om te gaan, door niet alles uit de algemene reserve te halen, maar u zult hopelijk begrijpen dat dit buiten onze bedoelingen om soms niet te vermijden was.

MOTIE Verlaging weerstandsratio vanaf 2020

Voorzitter, zoals ik net al stelde, ontvangen wij nu te veel geld van onze inwoners waarmee in feite niks wordt gedaan. Onze buffer is onrealistisch groot, dat is cijfermatig gezien een feit. Daarom wil de PvdA die buffer verlagen, voor nu naar ongeveer 2,5. Dan zitten we nog steeds op het dubbele van de landelijke norm, maar het drievoudige is oneerlijke boekhouding en onrechtmatige belastinginning richting onze burgers. Hopelijk zien mijn collega's in dat de PvdA er niet op uit is om deze gemeente in risicogebied te brengen, maar simpelweg meer richting een veilige én eerlijke situatie wil.

MOTIE Afschaffing hondenbelasting vanaf 2020

En dan, voorzitter, de afschaffing van de hondenbelasting. De raad kan eigenlijk niet tegen de afschaffing van de hondenbelasting stemmen. Vijf van de partijen in onze raad, allemaal op GewoonLokaal! na, hadden het in hun verkiezingsprogramma staan. Ik heb net uitgelegd dat er enorm veel geld over is; nog veel meer dan een pro-afschaffingspartij als de VVD wil. Volgens mij stond dit ook niet vast in het coalitieakkoord, dus staat niets ons in de weg om deze middeleeuwse belasting af te schaffen. Ik ben ook zeker bereid te kijken naar de formulering en de dekking van de motie, en heb expres pas voor 2020 gekozen, zodat het college meer ruimte heeft om deze verandering in te passen.

AMENDEMENT Thuishulp

In onze gemeente zijn bovengemiddeld veel mantelzorgers actief. 16,5% van de 19-plussers is mantelzorger, t.o.v. de landelijke 14,2%.

En, voorzitter, maar liefst 34% van de mantelzorgers in onze gemeente, ofwel een derde, voelt zich belemmerd in zijn/haar doen of laten vanwege de verleende zorg aan een naaste! Daarom is het van groot belang dat mantelzorgers zo veel mogelijk ondersteuning krijgen. Zeker gezien het feit dat wij als gemeente zo begaan claimen te zijn met mantelzorgers. Een mooi voorbeeld van deze extra ondersteuning is de HHT-regeling. Ofwel: de Huishoudelijke Hulp Toelage. Men krijgt een toelage bij het inhuren van huishoudelijke hulp. Oorspronkelijk was deze regeling bedoeld om zoveel mogelijk werkgelegenheid te behouden in de thuishulp. Inmiddels zit het met die werkgelegenheid wel snor.

De regeling bleek echter zeer voordelig voor mensen die extra zorg wilden inkopen. Mensen die bij een andere regeling een hoge eigen bijdrage moesten betalen, kwamen met deze regeling bij een betaalbaar alternatief terecht. En mantelzorgers kunnen via deze regeling huishoudelijke hulp inhuren om zichzelf te ontlasten. Ofwel: door het hebben van de HHT-regeling spreek je waardering uit richting mantelzorgers én zorg je dat zorgbehoevende mensen zich tenminste financieel niet te veel zorgen hoeven te maken. Complimenten aan de Rijksoverheid.

Omdat het onzeker is of deze regeling doorgaat, dient de PvdA een motie in om de doorgang ervan te continueren. Daarnaast vraagt de PvdA voor een verhoging van het budget ervan, omdat in 2018 al in juli een aannemelijk deel van de HHT-gebruikers niet meer van de regeling kon profiteren.

Wat gebeurt er als wij deze motie niet aannemen? Welnu, in december neemt het college een besluit over het al dan niet continueren van deze oorspronkelijk tijdelijke regeling. Het kan dus zijn dat hij wordt stopgezet. Ook over de invulling van het budget verliezen wij als raad dan ons spreekrecht, omdat wij over dit alles per raadsmededeling worden geïnformeerd. Bovendien wil de PvdA het college graag concrete middelen meegeven voor de gesprekken met de zorgaanbieders.

MOTIE Vervroeging armoedebeleid naar 2019

Voorzitter, in de gemiddelde gemeente van 25.000 inwoners leeft zo'n 3,54% van de kinderen in armoede. In onze gemeente ligt dat percentage op 4,86%. Ook zijn er wekelijks nog veel te veel Voedselbankklanten.

Dat kan de PvdA niet tolereren. Het college is van plan in 2020 nieuw armoedebeleid op te stellen. Voorzitter, armoede, en met name stille armoede, is al jaren een enorm probleem. We moeten hier zo snel mogelijk mee aan de slag! Ik zeg oprecht dat dit onderwerp bovenaan de ambtelijsjt van dit college zou moeten prijken.

Uitstel van verbeterd armoedebeleid kost de maatschappij uiteindelijk juist meer geld dan het nu aan te pakken. Want, voorzitter, voorkomen is beter dan genezen. En ook nog eens een stuk menselijker. Armoede onder kinderen, armoede onder werkenden, armoede onder ondernemers, armoede onder ouderen, stille armoede: alles dient meegenomen te worden, zo snel mogelijk.

Daarom dient de PvdA een motie in om de herijking van het armoedebeleid in 2019 te laten plaatsvinden en niet pas in 2020. Ja, het scheelt maar een jaar, maar kunt u zich voorstellen, mijn beste collega's, wat voor ellende mensen in armoede kunnen meemaken in een jaar? Wij kunnen vanavond zorgen dat hen dit bespaard blijft. Het is toch prachtig dat 19 gewone mannen en vrouwen daartoe in staat zijn?

Ik hoop dat u deze motie steunt. Daar zijn wat extra middelen voor nodig, maar alles wat nu gebeurt, hoeft in 2020 niet meer. Wie weet besparen we dus bijvoorbeeld ambtelijke inhuurkosten in 2020. En alle besparingen in 2020 kunnen uiteraard terugvloeien richting onze schatkist. Ik ben zeer benieuwd naar de reactie van het college.

MOTIE Woningnood

En dan, voorzitter, onze laatste motie. Hij valt enigszins buiten ons verhaal van geld terug naar de burgers, maar is des te belangrijker gaat als het om de toekomst van onze gemeente. We moeten zorgen dat iedereen die zich in Steenbergem wil vestigen, daartoe voor een redelijke prijs de mogelijkheid heeft. Vooral mensen met een lichtere portemonnee, zoals starters en sociale huurders, verdienen extra aandacht.

De PvdA dient daarom een motie in die het college oproept concreet te formuleren wat er voor deze groepen gebouwd gaat worden de komende jaren. Daarnaast vragen wij het college de doelstelling van 70 tót 100 woningen per jaar op te schroeven naar minstens 100 woningen per jaar. Wij vragen het college dan ook deze nader te formuleren doelstellingen in het eerste kwartaal van 2019 aan de raad aan te bieden, zodat wij al dan niet kunnen bijsturen. Het daaruit voortvloeiende raadsbesluit kan het college dan ook nog eens helpen bij de onderhandelingen/gesprekken met de woningstichtingen.

Als wij niet zorgen dat mensen op betaalbare wijze in onze gemeente kunnen wonen, creëren wij een onnodige groep schuldenaren. En als wij onze starters, en starters uit andere

plaatsen in dit land, geen kans gunnen in onze gemeente, lopen wij sterk het risico te vergrijzen.

Deel V: Conclusie

Voorzitter, laat mij dit betoog positief afsluiten: de gemeente Steenbergen is financieel zeer gezond. Het aantal burgers dat zich gelukkig noemt ligt bovengemiddeld hoog. Hoe kan het ook anders, in zo'n prachtige, groenblauwe gemeente? Maar: we kunnen deze mooie gemeente samen nog een stukje mooier maken. Dank u wel.